

Let love rule

Kerkschoolviering, 19 november 2023, Chr. Lyceum Zandvliet & Christus Triumfatorkerk

Voorgangers: ds. Jaap van den Akker en ds. Jan Willem Korpelshoek

m.m.v. Zandvlietband olv Michiel Barendse en Tom Verburg

Lezing: I Korintiërs 13

KOMEN

- Schoolorkest Mag ik dan bij jou – Claudia de Breij
- Welkomstwoord
- Lied: 'All are welcome': 1, 4, 5
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag: Psalm 139: 'Heer u doorgrond en kent mij' (Lied 139b)
- Kyriëgebed
- Glorialied: 'Uit vuur en ijzer' (LG I,138 - Een nieuw bruiloftslied)

WOORD

- Inleiding op het thema: Let love rule
Het thema van deze dienst is: 'Let love rule'. Laat de liefde leidend zijn.
Dat is nogal een thema als je naar de wereld kijkt. Als je bedenkt dat er nog steeds een oorlog woedt in Oekraïne, terwijl de oorlog in Gaza het nieuws bepaald.
De liefde lijkt ver te zoeken. En niet alleen in de grote wereld. Ook in de talkshows benadrukken de politici, nu de verkiezingen naderen, steeds meer de onderlinge verschillen en proberen ze elkaar de loef af te steken en weg te zetten als mislukkeling.
En onder het mom van vrijheid van meningsuiting maken we elkaar uit voor rotte vis op de sociale media – liefst anoniem.
Liefde begint bij jezelf – dat is de boodschap van deze dienst. Daarom houden we het vandaag een beetje dicht bij onszelf.
Laten wij de liefde leiden? En hoe werkt dat dan?

Op internet vond ik de tolerantietest (<https://www.tolerantietest.eu>). Met een paar vragen uit die test kunnen we onze tolerantie testen. Om te ontdekken hoe onze liefde leidend is.

Pak daarom je smartphone. En zoek op internet: live.voxvote.com, en voer vervolgens de pincode in: PIN: 316506 (via www.voxvote.com).

1. Er wordt veel geroddeld over een leerling op de sociale media. Je ziet dat de leerling er last van heeft en zich steeds meer terugtrekt.
A Ik durf niets te doen en ik hoop dat ik niet de volgende ben die gepest wordt.
B Op een dag waarop de leerling afwezig is, zeg ik in de groep dat ze ermee moeten kappen.
C Ik leg contact met de leerling en maak een afspraak om wat te gaan drinken.
2. Tijdens een feestje vertelt iemand een beledigende moppen over vrouwen.
A Ik vind het wel grappig en ik ga echt de goede sfeer niet bederven.
B Ik vraag of hij wil ophouden met dit seksistische geklets.
C Ik durf er niets van te zeggen en loop de kamer uit.
3. Halima werkt in de kerk. Ze is moslim en staat achter de bar met een hoofddoek om.
A Ik vind dat niet kunnen. Een kerk is toch christelijk? Dit geeft een verkeerde indruk.
B Mooi dat de kerk ook moslima's in dienst neemt. Dat zegt iets over de liefde van Christus.
C Het kan me niet zo veel schelen, als mijn koffie maar lekker is.
4. Vind jij dat je altijd alles moet kunnen zeggen wat je denkt?

- A Nee, ik hou rekening met anderen. Waarom zou je andere mensen beledigen?
- B Jazeker, want er is toch vrijheid van meningsuiting en dat geldt voor iedereen.
- C Het hangt van de situatie af. Een cabaretier mag in het theater mensen beledigen.

- Schoolband: 'Let Love Rule' – Lenny Kravitz
- Bijbellezing I Korintiërs 13: 1-13

Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen – had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schallende cimbaal.

Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn.

Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs om te worden verbrand – had ik de liefde niet, het zou mij niet baten.

De liefde is geduldig en vol goedheid.

De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid.

Ze is niet grof en niet zelfzuchtig,

ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan,

ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid.

Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.

De liefde zal nooit vergaan.

Profetieën zullen verdwijnen, klanktaal zal verstommen, kennis verloren gaan – want ons kennen schiet tekort en ons profeteren is beperkt. Wanneer het volmaakte komt zal wat beperkt is verdwijnen. Toen ik nog een kind was sprak ik als een kind, dacht ik als een kind, redeneerde ik als een kind. Nu ik volwassen ben heb ik al het kinderlijke achter me gelaten. Nu zien we nog maar een afspiegeling, een raadselachtig beeld, maar straks staan we oog in oog.

Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben.

Dit is wat blijft: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

- Lied: 'Liefde eenmaal uitgesproken' (bijv. Lied 791 : 1, 2 en 3 – Liedboek 2013)
- Verkondiging

Het is het beroemdste gedicht uit de bijbel. I Korinte 13.

Het is een geliefde tekst voor huwelijksdiensten. Een lofzang op de liefde.

Begrijpelijk gezien de tekst. Het woord liefde komt er acht keer in voor.

Maar het gaat niet over de liefde tussen twee mensen. Helaas.

Het gaat over de liefde die een groep mensen bij elkaar houdt. Het gaat over samen leven. Samen leven dat doe je op school, met je medeleerlingen en docenten. Dat doen we in de kerk op zondagochtend en doordeweeks. In deze stad op het zand en in het veen. En we proberen het zo goed en kwaad als het gaat met elkaar in dit land.

De vraag die I Korinte 13 aan ons stelt is: Wat is het eigenlijk dat ons bij elkaar houdt? Dat ons tot een gemeenschap maakt - om het moeilijk te zeggen. Wat is het bindmiddel van de samenleving? Is dat alleen als het Nederlands elftal voetbalt? En dan iets beter dan gisterenavond – dat we dan de straat oranje versieren en met elkaar thuis of in het café een overwinning vieren? Of het collectieve verdriet. Zoals toen de ramp met de MH17. Dat mensen elkaar opzochten. Kerken open gingen om een kaarsje aan te steken, de praten en te bidden te rouwen. Of is het meer?

In deze verkiezingscampagne zie je de politici ernaar zoeken. Ze weten het niet. Moeten we nu benadrukken hoe goed we het met elkaar hebben in dit land. Hoe rijk we zijn en hoe goed we het voor elkaar hebben? Maar wat ons bij elkaar houdt? – zeg maar. Of moeten we juist benadrukken waar het nog beter kan en waar het de afgelopen jaren juist mis is gegaan onze samenleving? Dat we leven in een land waar groepen worden uitgespeeld om waar ze wonen, in Transvaal of in het Benoordenhout. Of om hun afkomst en achternaam. Zoals gebeurde bij het kinderopvangtoeslagschandaal. Is er wel iets dat ons samenbindt?

Niemand heeft echt een antwoord wat het is dat ons tot een samenleving maakt. Vaak denken we nog erg in hokjes en leven we in onze bubbels en hebben vaak geen idee wat onze Marokkaanse klasgenoot of Turkse buurman denkt en beleeft. En we vinden het moeilijk of zelfs eng om ons echt in een ander te verdiepen.

Gisteren was de intocht van Sinterklaas en dan zie dat ook meteen weer. Witte Nederlanders op de sociale media die protesteren tegen al die gemeenten er steeds vaker voor kiezen om zwarte Piet in de ban te doen. Terwijl die zwarte Piet toch hoort bij het Sinterklaasfeest en onze traditie en even verderop in De Lier nota bene staan gekleurde Nederlanders die erop wijzen dat zwarte Piet bijdraagt aan discriminatie, omdat hij herinnert aan het slavernijverleden en omdat hij ervoor zorgt dat zwarte kinderen voor zwarte piet worden uitgescholden.

Het lijkt wel of er niets meer is dat ons bindt.

Het lijkt wel of we steeds meer tegenover elkaar komen te staan.

De verschillen worden steeds verder uitvergroot.

Wat vind jij van de excuses voor het slavernijverleden? Broodnodig of onzin? En praat je wel eens met iemand met een andere kleur?

Wat vindt jij van de aandacht die er is voor mensen die niet weten of ze man of vrouw zijn, of dat juist wel weten – maar in het verkeerde lichaam zitten? Vind je dat 'Woke-gedoe' maar onzin, of ben jezelf iemand die gevangen zit in het verkeerde lichaam – en praten jullie wel met elkaar. En geeft je elkaar ook de ruimte om je in de ander te verplaatsen?

Verschillen genoeg

En ook redenen genoeg om uit elkaar te groeien of ruzie te krijgen.

En precies dat speelde ook in Korinte. Nee, geen Woke- of Zwartepieten discussie, maar wel een kleine, nog maar net begonnen christelijk kerkje waar mensen heel verschillend waren en ook uit elkaar groeiden.

Er waren joodse gelovigen die na het bezoek van Paulus aan hun synagoge christen waren geworden.

Er waren ook Grieken en Romeinen, die christen waren geworden en geen weet hadden van het Oude Testament en van de joodse wetten en gebruiken. Traditionele kerkgangers en nieuwkomers – zeg maar.

Er waren rijke mensen lid van die kerk die slaven voor zich lieten werken en er waren ook arbeiders en slaven lid van diezelfde kerk. Inderdaad het zand en het veen zat er door elkaar.

Ze kwamen uit verschillende werelden.

Met verschillende gebruiken.

Uit verschillende standen ook en met verschillende culturele en religieuze achtergronden. Het lijkt wel een school, het lijkt onze kerk wel.

En Paulus is niet blij met hoe ze met die verschillen omgaan.

Eigenlijk vindt iedereen van zichzelf dat hij of zij het het beste doet. De onderlinge liefde in deze kleine christelijke gemeente van Korinte was ver te zoeken. De gemeenteleden waren tegen elkaar op aan het bieden met hun talenten en hun gaven. De één kon zo onder de indruk raken van een kerkdienst, zo gegrepen worden door de Geest dat hij in onverstaanbare taal begon te spreken, tongentaal, in vervoering geraakt door het heilige gebeuren om hem heen. Een ander kreeg opeens de Geest en doorzag Gods bedoelingen met hem, of met de gemeente. Hij kon opeens gaan profeteren. Weer een ander wist alles van de bijbel en van de filosofen, hij had van heel veel dingen weet, snapte alles en had een goed inzicht.

Alle leden van de gemeente, hebben wel iets dat hen bijzonder maakt.

Maar ze gebruikten hun gaven om interessant te doen, om belangrijker te zijn dan een ander. Om er zelf hun voordeel mee te doen. Ze gebruiken ze niet om er de gemeente mee op te bouwen. Ze zouden eigenlijk hun talenten moeten inzetten voor de hele gemeenschap, maar ze deden het vooral om het er zelf beter van te worden. Om hun eigen gelijk te halen.

Daarom begint Paulus hier over de liefde. Je kan nog zo goed kunnen profeteren, of zoveel inzicht hebben, als je niet de liefde hebt, als je het niet inzet voor de mensen om je heen, voor het grotere geheel, de samenleving, voor de gemeenschap, dan is het zielloos, doelloos, dan doe je het zomaar, zonder betekenis.

Het is de liefde die je uitdaagt om verder te kijken.

Verder dan je eigen gelijk. Verder dan je eigen behoeften. De liefde zorgt ervoor dat je gaven en je eigen gelijk inzet voor het grotere geheel.

Zelfs je leven geven. Martelaar worden, door op de brandstapel te belanden is niets waard als het zonder liefde is, als het geen hoger doel dient. Zo ver trekt Paulus de lijn door. Dat geeft diepte en fundament aan die liefde. In zijn liefde heeft God zijn Zoon gegeven om ons die liefde vóór te leven. Het is die liefde die Jezus de kracht gaf om zijn weg tot het einde te gaan en zelfs zijn leven te geven. Niet voor zichzelf, maar voor u, jou en mij. Voor de gemeenschap.

Zo is liefde het allerbelangrijkste. De drijfveer. De basis. Het bindmiddel van de samenleving. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.

Alles?

Hoe werkt dat dan? Moeten we dan alles maar goed vinden?

Moet dan alles maar kunnen en moet je dan alles maar kunnen zeggen?

Je zou het bijna denken, hè. Maar ik denk dat Paulus de laatste was die dat zou bedoelen. Paulus zou juist heel fel worden – boos - als het misgaat in hoe je met elkaar omgaat. En Paulus kan ook boos worden als er een grijze middenmoot is die dan zijn schouders ophaalt en het laat gebeuren. Durf in liefde te kiezen. Dan volg je het spoor van Jezus.

Het gaat hier om de grondhouding. Je moet iemand ook op iets kunnen aanspreken. Als je het maar uit liefde doet, en niet om jezelf beter te maken, of je eigen verlegenheid te verdoezelen. Als je in de kerk wordt weggezet als bekrompen orthodox, of vrijblijvend vrijzinnig. Ga eerst met elkaar in gesprek. En dan niet vooringenomen, maar met een luisterend hart. Met echte betrokkenheid om met de ander mee te voelen, mee te luisteren. Ik weet bijna zeker dat je dichter bij elkaar komt.

Zo ook op school. Je kunt heel stoer allerlei dingen roepen over je geaardheid. Of de geaardheid van een ander zelfs als scheldwoord gebruiken, totdat je echt met iemand die anders in haar vel zit dan jij in gesprek komt en hoort hoe moeilijk het voor hem of haar of hen is om anders te zijn, en dat die ander daar niet voor kiest, maar dat ze niet anders kan. Totdat die ander opeens je broer blijkt te zijn, of een goede vriendin – of jij zelf...

Als je elkaar echt oprecht spreekt, als je je probeert te verplaatsen in de ander, dan ontstaat er ruimte. Ruimte voor verschillende meningen, geloven, levensopvattingen.

En dat kan alleen, zo in de ruimte gezet worden als er een fundament onder ligt.

Het fundament van de liefde.

Voor ons en nu nog maar een afspiegeling, een afspiegeling van de volkomen liefde, van Gods liefde, maar voldoende om al uit te gaan leven. Een onvoorwaardelijke liefde, een liefde die ruimte biedt.

En ja – dat werkt alleen als je de ruimte die je geeft ook terugkrijgt. Een dubbele opdracht dus. Want je moet van twee kanten komen om elkaar te ontmoeten.

Amen.

- Schoolband: 'You Say' – Lauren Daigle

ANTWOORD

- Gedicht: 'Ontmoeting' – Stef Bos
Je moet van twee kanten komen om elkaar te ontmoeten
Je moet eigenlijk toevallig onderweg zijn-
Je moet geen doel voor ogen hebben
En je moet laten gebeuren waarvoor je bang bent
Je moet niet alles willen verklaren

Voor je het weet verklaar je elkaar de oorlog

Je moet van twee kanten komen om elkaar te ontmoeten

Je moet jezelf in de ander durven zien

Zonder in die ander te verdwijnen

Het kan opeens zomaar voor je staan het lijkt op iets om uit de weg te gaan

Dat is het vreemde van geluk je maakt het waar of je maakt het stuk

Het kan jou bedreigen het kan jou behoeden

Maar je moet van twee kanten komen om elkaar te ontmoeten

- Lied: Ubi caritas et amor, Deus ibi est (Taizé)
- Dankgebed, voorbeden, stil gebed en Onze Vader
- Collecten, tijdens de collecte speelt de Schoolband: You've Got A Friend - Carole King
- Slotzang 'Nu wij uiteengaan' (Lied 423)
- Zegen